

S I S T E R U N D E
Tirsdag 4. juli 1944.

Utenrikskronikk. Den russiske framrykning på midtfronten forsetter med usvekket tempo. Ikke en uke etter at Vitebsk falt er de to viktige jernbanelinjene bakover fra Minsk avskåret og byens fall er antagelig et spørsmål om dager. Vi kjenner ikke til hvor godt befestet byen er og det er desuten mulig at tyskerne vil forsikre seg desperat i Minsk som i Stalingrad for å sinke en ytterligere russisk framrykking, men det ser ut til at russernes gjenneomslagskraft er større enn noensinne og de tyske styrkenes kampkraft og moral må være betydelig svekket etter de katastrofale nederlag i uken som gikk. Hvorvidt russerne kan fortsette framrykkingene i samme tempo etter Minsk har falt er avhengig av hvor fort de får tilførselstjenesten i orden. Framstøtet i retning ~~ø~~ fra Bobruisk har allerede nådd fram til Baranovitsj som når Minsk er falt kan danne et godt utgangspunkt for en offensiv inn mot hjerte av det tyske forsvarssystem med Bialystok og Brest Litovsk som de første målene. Ved et angrep på Brest Litovsk vil også Kovel være et utmerket utgangspunkt.

Finnland har valgt å kjempe videre. Hva som er godt bak begivenhetene i Finland er ennå ikke kjent, men antakelig er de mere demokratiske kreftene blitt fullstendig overrumplet. I Sverige ventet pressen sikkert en regjeringsskifte og trodde allerede å kunne fastslå at den nåværende utenriksminister Ramsay skulle bli den nye statsminister. Men noen virkelig radikale endring av regjeringen holdt den svenske presse ikke for å være sannsynlig. Ribbentrops besøk i Helsinki og den tysk-finske avtalen kom som en fullstendig overraskelse og blir dypt beklaget av finskvennlige kretser i Sverige. Den tyske hjelpen til Finland er temmelig illusorisk og består etter skildringene fra Helsinki utelukkende av annenrangs ~~tr~~ tropper foruten endel fly. Betydningen av avtalen ligger først og fremst på det politiske område - den finske regjering er nå fullstendig i tyskeres makt og de finske riksdagsgrupper er satt ut av spill. Sosialdemokratene, svenska folkpartiet og framstegspartiet (det finske venstre) ville trekke sine representanter ut av regjeringen, deriblant Tanner, men er åpenbart blitt tvunget til å omgjøre sin beslutning antakelig forat den finske regjering skal bevare skinnen av å være en demokratisk samlingsregjering.

Den viktigste politiske begivenhet i uken som gikk var vel det republikanske partis nominering av Thomas Dewey som presidentkandidat ved høstens valg. Av flere grunner har republikanerne ganske gode utsikter til å vinne presidentvalget denne gangen. Dette kommer først og fremst av amerikanernes tendens til å ville prøve nye menn. Vi har sett omslaget i stemningen ved kongressvalgene der republikanerne har hatt en stadig framgang. Roosevelts egen autoritet er usvekket, men hans innenrikspolitiske linje har stadig mange og mektige motstandere. Derimot har Roosevelts syn på utenrikspolitikken vunnet en fullstendig seir. Den bekjente amerikanske isolasjonisme er for tiden en saga blott. Roosevelts motstander ved forrige valg, Willkie, gikk fullt inn for et intimt internasjonalt samarbeid etter krigen. Han var imidlertid for radikal i sine innenrikspolitiske synsmåter og led av den grunn et fullstendig nederlag under nomineringen av presidentkandidat denne gangen. En ventet at Willkies tilhengere ville ha støttet guvernør Stassen, en annen liberal republikaner som er kjent for velvillig innstilling overfor et internasjonalt samarbeid etter krigen, men han trakk seg frivillig ut av valgkampen. Dewey har vært kjent for isolasjonistiske tendenser, men har nå salet helt om. Ved nomineringen av presidentkandidat ga det republikanske parti en erklæring om utenrikspolitikken. Den gikk ut på at krigen skulle fullføres til en fullstendig seir var vunnet og videre at en skulle gjennomføre et sterkt internasjonalt samarbeid etter krigen. De spørsmålene kan overhodet ikke diskuteres i U.S.A. og vil neppe bli trukket fram i høstens valgpropaganda.

Schalburgmord.

De danske frontkjemper-schalburgmennene, hvorav ca. halvparten allerede før 9. april 1940 var straffet for kriminelle forbrytelser, har spesialisert seg på ødeleggelse av danske bygninger og institusjoner uten enhver betydning for krigsførselen og på mord av danske prester, Det mest kjente av disse schalburgmord er mordet på den danske prest og diktor Kaj Munk.

Våre hjemmelige quislinger har nå tatt eksempel av disse terroraksjoner. Lørdag 24. juni ble konsul Sigurd Roll myrdet av nazister. Konsul Roll har i krigsårene utført et utmerket humanitært arbeid herhjemme. Under forrige verdenskrig nedla han i tilknytning til Røde Kors et stort arbeid som også kom Tyskland til gode, og har derfor under den pågående krig møtt velvilje og forståelse hos de tyske makthavere. Dette har haikkunnet utnytte i arbeid for norske fanger. Han har da også oppnådd meget til fordel for de nordmenn som er kommet i klørne på tyskerne. Formodentlig er dette kommet på tverke for quislingenes planer med deres landsmenn og 24 juni ble så konsul Roll ryddet av veien. 5 uniformerte menn som utga seg for politi, opsøkte Roll på hans kontor og "arresterte" ham. Han ble ført ut av byen i bil dratt med inn i skogen og skutt. Morderne lot den døde bli liggende og kjørte vekk.

Nyheterne fra London mandag 3/7 kl. 18.30.

Østfronten. Russerne rykker nærmere inn mot Minsk trass i kraftige tyske forsøk på å sinke erobringen av denne by, som er inngangsporten til Warszawa. Fransskutte russiske styrker står allerede 20 km. fra Minsk. Byen er omgitt i nord-vest og sør-vest, og den tyske garnisons hovedretretivevei er avskåret. Åpningen mellom de 2 innringingsfløyer er mindre enn 85 km. bred. Avstanden fra frontavsnittet til Øst-Preussen er bare 300 km. Frontmeldinger legger vekt på den økede panikk og forvirring blandt tyske soldater. I Borisov på østsiden av Beresina har russerne oppdaget 3 konsentrasjonsleire for tyske dessertører. Den russiske Østersjø-arme rykker hurtig framover i vifteformasjon i retning av Vilna og Riga. Fortsatt russisk framgang på finskefronten mellom Ladoga og Onega

Invasjonen. På Cherbourg-halvøya gikk amerikanerne til nytt angrep i retning av La Haye-Dupuits i formiddag etter kraftig artilleriforbereidelse. Den siste tyske motstandsgruppe i Cap de la Hague har overgitt seg. I Chen-aistriktet er alle tyske motangrep slått tilbake. 20 tyske forsøk på å tilintetgjøre briternes bruhoder ved Odon ble tilbakeløst med store tap for fienden. Rommel omgrupperer nusansynligvis sine tropper for å få anledning til større motangrep. - En tysk offiser som var blitt tatt til fange 2 dager etter at han var blitt overflyttet fra østfronten til Normandie, forteller at mens han var på østfronten, ble det opplyst at die Luftwaffe hadde konsentrert seg om Kanal-kysten, og da han kom til Normandie, fikk han høre at die Luftwaffe var på østfronten.

Italia. I Italia går allierte styrker fram på alle fronter. Idag har franske tropper inntatt Siena, vei- og jernbanelinje og jernbaneknutepunktet sør for Firenze etter å ha kjempet seigt i over en uke. Ved Adriaterhavet står allierte styrker 12 km. fra Ancora. I midtavsnittet har de allierte ny framgang øst og vest for Trasimen-sjøen og står 7 km. fra Cortona. På vestkysten har 5. arme inntatt Cecina. - Siden 21. mai er det på de 3 fronter i Europa tatt tilsammen 180,000 fanger. På Cherbourg har amerikanerne tatt 45,000 fanger, deriblandt 2000 under opprensningen ved Cap de la Hague. Ialt er det tatt 57,000 tyske fanger i Normandie. I Italia er fangetaliet oppe i 32,000. Resten faller på østfronten. Allierte fly fra Italia har angrepet en Messerschmidt-fabrikk utenfor Budapest, militære mål på den østerriksk/jugoslaviske grense og Jugoslavia.

Danmark. Fra Stockholm meldes at generalstreiken som så ut til å ville ta slutt idag, allikevel skal fortsettes.

Stockholm melder offentlig at tyskerne skal ha besatt Ålandøyene. Tapper har riktignok benektet at dette er tilfelle, men tyske offiserer var kommet dit igår morges for å inspisere festningen og flyplasser.